Cyfenw	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
Enwau Eraill		0

TGAU – NEWYDD

C200N20-1

S19-C200N20-1

DYDD GWENER, 24 MAI 2019 – PRYNHAWN

CYMDEITHASEG – Cydran 2

Deall Prosesau Cymdeithasol

1 awr 45 munud

I'r Arholwr yn unig		
Cwestiwn	**Marc Uchaf**	**Marc yr Arholwr**
1.	**4**	
2.	**6**	
3.	**13**	
4.	**19**	
5.	**17**	
6.	**30**	
7.	**11**	
Cyfanswm	**100**	

C200N201
01

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du.
Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.
Atebwch **bob** cwestiwn.
Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.
Gallwch ennill marciau am ddefnyddio cysyniadau, damcaniaethau a thystiolaeth gymdeithasegol.

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

TUDALEN WAG

Arholwr yn unig

Atebwch **bob** *cwestiwn.*

1. Defnyddiwch y geiriau yn y blwch isod i lenwi'r bylchau yn y gosodiadau sy'n dilyn.

damcaniaeth gwrthdaro	bourgeoisie	labelu	Weber
trosedd gorfforaethol	Durkheim		

(a) Y term roedd Marx yn ei ddefnyddio i ddisgrifio'r dosbarth llywodraethol yw [1]

....

(b) Un o'r sefydlwyr a ddatblygodd Swyddogaetholdeb oedd [1]

....

(c) Syniad o gymdeithas sy'n gweld grwpiau gwahanol yn cystadlu am reolaeth yw [1]

....

(ch) Trosedd sy'n cael ei chyflawni gan fusnesau mawr yw [1]

....

C200N201
03

4

Arholwr yn unig

2. Edrychwch ar y wybodaeth ganlynol ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Canllaw i'r Lleiafswm Cyflog yn y DU, 2018

Pa grŵp oedran?	Y Lleiafswm Cyflog (yr awr)
Dan 18	£4.20
18 i 20	£5.90
21 ac uwch	£7.38
25 ac uwch	£7.83

Addasiad o livingwage.org.uk

(a) Nodwch y grŵp oedran sy'n derbyn y cyflog isaf. [1]

....

(b) Nodwch y gwahaniaeth rhwng y swm sy'n cael ei dalu i'r gweithwyr ar y cyflog isaf a'r gweithwyr ar y cyflog uchaf yn ôl y tabl. [1]

....

....

....

Arholwr yn unig

(c) Disgrifiwch **ddau** batrwm neu duedd sy'n cael eu dangos yn y tabl, gan gefnogi eich ateb drwy gyfeirio at yr ystadegau yn y tabl. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

6

C200N201
05

Arholwr yn unig

3. *(a)* Disgrifiwch ystyr oedraniaeth. [2]

....

....

....

....

....

....

(b) Disgrifiwch ystyr panig moesol. [2]

....

....

....

....

....

....

Arholwr yn unig

(c) Trafodwch resymau pam gall rhai grwpiau oedran wynebu gwahaniaethu yn y DU. [9]

Yn eich ateb dylech gyfeirio at o leiaf dau reswm pam gall rhai grwpiau oedran wynebu gwahaniaethu gan ddefnyddio o leiaf dau faes i gefnogi eich barn.

C200N201
07

13

Arholwr yn unig

4. Darllenwch y darn canlynol ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Mae gwahaniaethau incwm rhwng pobl yn un ffordd o fesur anghyfartaledd. Mae gwahaniaethau pwysig eraill hefyd. Efallai fod gan rai teuluoedd gyfoeth mawr sy'n gallu cael ei drosglwyddo i'w plant. Mae **incwm** uchel yn ogystal â chyfoeth yn cynnig gwell cyfleoedd bywyd i'r rhai yn y dosbarthiadau cymdeithasol uwch. Gall gwell cyfleoedd bywyd effeithio ar incwm, cyfoeth, addysg, iechyd ac ansawdd bywyd person.

(a) Diffiniwch ystyr incwm. [2]

....

....

....

....

....

....

(b) Esboniwch **ddau** reswm pam mae rhai pobl yn byw mewn tlodi *(experience poverty)* yn y DU heddiw. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Arholwr yn unig

(c) Gan ddefnyddio'r darn gyferbyn a'ch gwybodaeth gymdeithasegol, esboniwch, gan roi enghreifftiau, **ddau** faes o fywyd lle mae pobl gyfoethog yn cael cyfleoedd bywyd gwell na phobl eraill. [4]

C200N201 09

Arholwr yn unig

(ch) Aseswch safbwyntiau Marcsaidd am ddosbarth cymdeithasol. [9]

Yn eich ateb dylech ystyried gwahanol syniadau a damcaniaethau cymdeithasegol i gefnogi eich barn.

19

TUDALEN WAG

Arholwr yn unig

5. *(a)* Esboniwch, gan roi enghreifftiau, ystyr cynhwysiant cymdeithasol. [4]

(b) Disgrifiwch **ddwy** ffordd y gall pobl anabl gael eu hall-gau yn gymdeithasol. [4]

Arholwr yn unig

(c) ‘Mae ffeministiaeth wedi gwella bywyd i fenywod, ond mae dynion yn dal i ddominyddu cymdeithas.’ Ydych chi’n cytuno â’r safbwynt hwn? [9]

Yn eich ateb dylech gyfeirio at dystiolaeth o ddau faes o fywyd o leiaf i gefnogi eich barn.

17

Arholwr yn unig

6. *(a)* Disgrifiwch ystyr y term troseddwr nodweddiadol. [2]

....

....

....

....

....

....

(b) Disgrifiwch sut mae rheolaeth gymdeithasol yn gweithio mewn cymdeithas. [5]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Arholwr yn unig

(c) Esboniwch sut mae rhywedd yn gysylltiedig â throsedd. [8]

Dylech archwilio o leiaf ***dwy*** *ffordd yn eich ymateb.*

Arholwr yn unig

(ch) 'Gwrywod ifanc o'r dosbarth gweithiol yn bennaf sy'n cyflawni trosedd.' Ydych chi'n cytuno â'r safbwynt hwn? [15]

Yn eich ateb dylech gyfeirio at ddadleuon a syniadau cymdeithasegol i gefnogi eich barn.

Arholwr yn unig

30

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

7. Mae gofyn i chi gynnal ymchwil cymdeithasegol i'r defnydd o gyfryngau cymdeithasol gan bobl ifanc.

(a) Nodwch ddull byddech chi'n ei ddefnyddio i gynnal ymchwil i'r mater hwn. [1]

....

....

(b) Esboniwch **un** o gryfderau defnyddio'r dull hwn ar gyfer eich ymchwil. [2]

....

....

....

....

....

....

(c) Esboniwch **un** o wendidau defnyddio'r dull hwn ar gyfer eich ymchwil. [2]

....

....

....

....

....

....

Arholwr yn unig

(ch) Trafodwch y manteision o ddefnyddio mwy nag un dull o ymchwilio (yr ymagwedd dulliau cymysg) ar gyfer eich ymchwil. [6]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

11

DIWEDD Y PAPUR

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Parhad yn unig.